

รวมคำบรรยาย

ภาคสอง สมัยที่ ๗๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เล่มที่ ๕

บทบรรณาธิการ

คำถาม คำฟ้องที่บรรยายไม่ครบองค์ประกอบความผิด จำเลยให้การรับสารภาพ ศาลพิพากษายกฟ้องได้หรือไม่

โจทก์มิได้มีคำขอให้จำเลยคืนเงินที่ได้รับไปโดยผลจากการหลอกลวง ศาลจะพิพากษาให้คืนได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๗๘/๒๕๖๕

โจทก์บรรยายฟ้องกล่าวถึงแต่เฉพาะข้อความซึ่งอ้างว่าจำเลยที่ ๑ กล่าวแสดงเพื่อหวังหลอกลวงโจทก์อันเป็นความเท็จ แต่มิได้บรรยายด้วยว่าความจริงเป็นประการใด เป็นคำฟ้องที่บรรยายไม่ครบองค์ประกอบของความผิดในส่วนของกรกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำผิด ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) แม้จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพศาลก็ไม่อาจลงโทษจำเลยทั้งสองตามฟ้องซึ่งไม่เป็นความผิดได้ ศาลต้องพิพากษายกฟ้องโจทก์

โจทก์มีคำขอท้ายฟ้องให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑ โดยมีได้มีคำขอให้จำเลยทั้งสองร่วมกันคืนเงินที่ได้รับไปโดยผลจากการหลอกลวงแก่โจทก์ด้วย ศาลไม่อาจพิพากษาหรือมีคำสั่งในส่วนนี้ได้เพราะเป็นการเกินคำขอ เป็นการต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๒ วรรคหนึ่ง

คำถาม คดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ซึ่งมีคำขอให้คืนหรือใช้ราคาทรัพย์สินติดมากับฟ้องอาญาหรือมีคำขอของผู้เสียหายขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทน หากโจทก์ร่วมเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนสูงเกินสมควร ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ชำระค่าธรรมเนียมศาล โจทก์ร่วมจะขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๘๖๘/๒๕๖๕

พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานร่วมกันลักทรัพย์ ฐานร่วมกันทำให้เสียทรัพย์ และฐานร่วมกันบุกรุก และให้จำเลยร่วมกันคืนหรือชดใช้ราคา

ทรัพย์สินที่ลักไปเป็นเงิน ๖๖๘,๙๕๓.๕๐ บาท ส่วนโจทก์ร่วมซึ่งเป็นผู้เสียหายยื่นคำร้องและ
แก้ไขคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนรวมเป็นเงิน ๑๘,๘๓๕,๗๗๖.๕๐
บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๑ เป็นต้นไป
จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ร่วมจึงเป็นคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ซึ่งมีคำร้องให้คืน
หรือใช้ราคาทรัพย์สินติดมากับฟ้องอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
มาตรา ๔๓ หรือมีคำขอของผู้เสียหายขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนต้องด้วย
บทบัญญัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๕๓ วรรคหนึ่ง ซึ่ง
กำหนดมิให้เรียกค่าธรรมเนียมในส่วนของการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา กรณี
จึงไม่อาจนำบทบัญญัติการขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในศาลชั้นต้น ชั้นอุทธรณ์
หรือชั้นฎีกา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๕๔ วรรคสอง
มาใช้บังคับ เพราะโจทก์และโจทก์ร่วมไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลในส่วนของการฟ้อง
คดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญามาตั้งแต่ต้น อย่างไรก็ตามหากโจทก์ร่วมขอให้บังคับ
จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสูงเกินสมควรหรือดำเนินคดีโดยไม่สุจริตบทบัญญัติ
ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๕๓ วรรคหนึ่ง กำหนดให้
ศาลมีอำนาจสั่งให้โจทก์ร่วมชำระค่าธรรมเนียมทั้งหมดหรือแต่เฉพาะบางส่วนภายใน
ระยะเวลาที่ศาลกำหนดก็ได้โดยโจทก์ร่วมไม่อาจขอยกเว้นค่าธรรมเนียมตามคำสั่ง
ศาลในกรณีเช่นนี้ได้ ถือเป็นบทบังคับเด็ดขาด เพราะหากโจทก์ร่วมเพิกเฉยไม่ปฏิบัติ
ตามคำสั่งศาล ให้ถือว่าเป็นการทิ้งฟ้องในคดีส่วนแพ่ง

คำถาม ศาลชั้นต้นลงโทษจำคุกตลอดชีวิต โจทก์และจำเลยไม่อุทธรณ์ โจทก์ร่วม
อุทธรณ์ขอให้ลงโทษประหารชีวิต ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นประหารชีวิต จำเลยมีสิทธิ
ยื่นฎีกาขอให้ยกฟ้องในข้อหาฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๗๙/๒๕๖๕

ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าจำเลยมีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน ตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๙(๔) ลงโทษประหารชีวิต ลดโทษให้หนึ่งในสาม ตาม

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ ประกอบมาตรา ๕๒ (๑) จำคุกตลอดชีวิต โจทก์และจำเลยไม่อุทธรณ์ โจทก์ร่วมอุทธรณ์เฉพาะขอให้ลงโทษสถานหนักให้ประหารชีวิตจำเลย ถือว่าประเด็นที่ว่าจำเลยกระทำความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นมาสู่การพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๔๕ วรรคสอง ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิพากษาแก้เฉพาะในส่วนของโทษจากจำคุกตลอดชีวิตเป็นประหารชีวิต เท่ากับศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิพากษายืนว่าจำเลยกระทำความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ข้อเท็จจริงที่ว่า จำเลยกระทำความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นเป็นอันถึงที่สุดตามบทบัญญัติมาตรา ๒๔๕ วรรคสอง แล้ว จำเลยไม่มีสิทธิฎีกาในประเด็นนี้อีก

คำถาม พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานยักยอกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๒ การที่จำเลยตกลงชำระเงินที่ยักยอกคืนแก่โจทก์ร่วมเมื่อโจทก์ร่วมได้รับชำระครบถ้วนแล้วจะถอนคำร้องทุกข์ให้เป็นการตกลงทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันก่อนคดีถึงที่สุด ทำให้สิทธินำคดีอาญาของโจทก์มาฟ้องระงับสิ้นไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๙ (๒) หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๕๙๘/๒๕๖๕

ตามรายงานกระบวนการพิจารณาลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ได้ความว่า ผู้ประนีประนอมไกล่เกลี่ยแล้วคู่ความตกลงกันได้ โดยจำเลยตกลงชำระหนี้ตามฟ้องให้แก่โจทก์ร่วม จำนวน ๒,๑๐๔,๙๙๑.๑๓ บาท ในวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เมื่อโจทก์ร่วมได้รับชำระครบถ้วนแล้ว โจทก์ร่วมจะถอนคำร้องทุกข์ให้แก่จำเลย โดยโจทก์ไม่คัดค้าน คู่ความจึงขอให้จำหน่ายคดีชั่วคราวและแถลงขอให้ศาลช่วยกำหนดนัดเพื่อตามผลการชำระด้วย ศาลชั้นต้นพิเคราะห์แล้ว เพื่อให้โอกาสจำเลยหาเงินมาชำระหนี้ตามข้อตกลง จึงให้จำหน่ายคดีจากสารบบความชั่วคราว หากจำเลยผิดนัดชำระหนี้ ให้โจทก์หรือโจทก์ร่วมแถลงต่อศาลเพื่อยกคดีขึ้นพิจารณาพิพากษาต่อไป โดยให้นัดพร้อมเพื่อฟังผล

การชำระหนี้หรือถอนคำร้องทุกข์หรือนัดฟังคำพิพากษาวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เวลา ๙.๐๐ นาฬิกา ข้อตกลงที่ปรากฏดังกล่าวไม่มีข้อความใดที่แสดงว่าโจทก์ร่วมสละสิทธิในการดำเนินคดีอาญาแก่จำเลยในทันทีแต่กลับมีเงื่อนไขให้จำเลยชำระหนี้ให้ครบถ้วนเสียก่อน โจทก์ร่วมจึงจะถอนคำร้องทุกข์ให้แก่จำเลย ศาลชั้นต้นจึงให้จำหน่ายคดีชั่วคราวและนัดพร้อมเพื่อฟังผลการชำระหนี้หรือนัดฟังคำพิพากษาตามคำแถลงของคู่ความเพื่อให้โอกาสแก่จำเลยนำเงินมาชำระหนี้ให้แก่โจทก์ร่วม นอกจากนั้นความยังปรากฏว่า เมื่อถึงกำหนดนัดพร้อมเพื่อฟังผลการชำระหนี้หรือนัดฟังคำพิพากษาวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒ จำเลยชำระหนี้แก่โจทก์ร่วมบางส่วนและประสงค์จะชำระหนี้แก่โจทก์ร่วมอีก โจทก์และโจทก์ร่วมไม่คัดค้าน ศาลชั้นต้นจึงให้โอกาสแก่จำเลยผ่อนชำระหนี้แก่โจทก์ร่วม และอนุญาตให้เลื่อนไปนัดพร้อมเพื่อฟังผลการชำระหนี้หรือนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ แต่ถึงวันนัดจำเลยยังไม่สามารถชำระเงินแก่โจทก์ร่วมตามที่ตกลงกันและขอเลื่อนนัดพร้อมเพื่อฟังผลการชำระหนี้หรือนัดฟังคำพิพากษาไปอีกหลายนัดจนถึงวันนัดในวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ จำเลยยังคงไม่ชำระหนี้แก่โจทก์ร่วมจนครบถ้วน โจทก์ร่วมจึงแถลงขอให้ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษา และศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกจำเลย ตามรายงานกระบวนการพิจารณาลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ ยิ่งทำให้เห็นเจตนาของโจทก์ร่วมชัดเจนว่าทราบใดที่จำเลยยังไม่ได้ชำระเงินให้แก่โจทก์ร่วมครบถ้วน โจทก์ร่วมก็ยังตั้งใจที่จะดำเนินคดีอาญาแก่จำเลยอยู่เช่นเดิม ดังนี้ ข้อตกลงที่โจทก์ร่วมให้จำเลยผ่อนชำระหนี้แก่โจทก์ร่วมดังกล่าว จึงไม่ได้มีลักษณะเป็นการยอมความอันจะทำให้สิทธิในคดีอาญามาฟ้องต้องระงับสิ้นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๒)

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ